

Maa- ja metsätalousministeriö.
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto
Pohjanmaan Ravi ry

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Raviradoilta esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista. Esitys liittyy Raviratamme esitykseen laiksi arpajaislain muuttamisesta ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YLEISTÄ

Taustaksi haluamme todeta, että rahapelaamisen toimintakenttä koki suuren muutoksen vuodesta 2017 alkaen, jolloin kokonaan valtion omistama vedonlyöntiyhtiö sai ainoana toimijana luvan harjoittaa vedonlyöntiä Suomessa. Tämä uusi yhtiö otti haltuunsa myös raviurheiluun liittyvän vedonlyönnin ja muutti samalla hevosalan tulorakenteen. Mahdollisuus ravitalouden markkinaehtoiseen toimintaan poistui, kun oikeus toimeenpanna rahapelejä poistettiin – peliyhtiöiden yhdistämisen sijaan ei hevosalalle vaihtoehtoja tarjottu. Peliyhtiöiden yhdistäminen on johtanut tilanteeseen, jossa hevosala ei ilman valtiontukea kykenisi tekemään tarvittavia investointeja tai edes kattamaan toimintakustannuksiaan.

Peliyhtiöiden yhdistyessä vuoden 2017 alussa astui voimaan arpajaislain muutokset, jonka 17 §:ään otettiin säännös Veikkaus Oy:n tuoton käyttötarkoituksista, jonka mukaan 4 % tuotoista käytetään hevosurheilun ja hevoskasvatukseen edistämiseen. Tämä päätös pohjautuu 14.8.2015 allekirjoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämisestä. Yhteisymmärryspöytäkirjalla myös varmistettiin se, että alalla säilyy vahva vaikuttamisen mahdollisuus alan kokonaisuuden kehittämiseen, johon oleellisena osana kuuluvat valtionavustusten kohdentaminen alan kehitystä tukevasti.

Hevoskasvatus ja hevosurheilu ovat toimintaa, jota tulee alan erityisluonteen takia kyetä suunnittelemaan pitkällä aikajänteellä. Nyt tehtävät lakimuutokset eivät saa tuoda merkittäviä epävarmuuksia tulevaisuuden rahoitukseen. Rahoituksen taso ja siihen kuuluvat yleisen kustannustason nousun vaikutukset on pystyttävä valtion päätöksillä turvaamaan pitkälle tuleville vuosille.

Hevostalous tulouttaa totopelien pelikatteen kautta valtiolle noin 60 miljoonaa vuosittain. Tällä hetkellä alalle on tuloutettu vuositasolla maa- ja metsätalousministeriön kautta noin 40 me, joka budjetoidaan ravikilpailuiden palkintoihin, raviratojen toimintaan ja niiden investointeihin, raviurheilun keskusjärjestölle, hevosjalostusliitoille sekä lääkeainevalvontaan. Suomen Hippos on tehnyt arpajaislain mukaisesti esityksen rahoituksen kohdentumisesta ja samalla arvion eri tukimuotojen vaikuttavuudesta. Rahoitus kohdentuu laajasti koko elinkeinoon vaikuttaen niin aluetalouteen kuin yritystoimintaan.

MUUTOSesitykset LAKILUONNOKSEEN

2 § Rahoitus

Lakiin esitetään lisättäväksi arpajaislaissa (17 c §:n 2 momentti) ollut kirjaus siitä, että Suomen Hippos ry:llä on edelleen oikeus antaa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus vuosittaisesta jakosuunnitelmasta.

Pidämme erittäin tärkeänä, että lakiin on kirjattu osoitetun määrärahan kohdentaminen vähintään 95 % osuudella raviurheiluun ja hevoskasvatukseen sekä tämän jäsenyhteisöille.

Perusteluna ehdotettuun lisäykseen toteamme, että toimialan kehittäminen edellyttää laajaa tietoperustaa ja toimialan syvällistä ymmärrystä. Suomen Hippos on arpajaislain mukaisesti toimittanut ministeriölle esityksen vuosittaisesta jakosuunnitelmasta kohdentuen keskusjärjestölle sekä jäsenjärjestöille, pääasiassa raviradoille. Esitys on perustunut alan kokonaisuuden tarpeisiin, kehittämiseen ja elinvoiman varmistamiseen. Esityksessä on arvioitu myös eri tukikokonaisuuksien vaikuttavuutta ja näiden osalta on toteutettu myös seurantaa. Näkemyksemme mukaan on erittäin tärkeää, että alan valtionavustusten kohdentamisessa arvioidaan alan kokonaisuutta ja hyödynnetään parasta asiantuntemusta. 14.8.2015 allekirjoitetun rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämistä käsittelevän yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti alalle kohdennettavien tuottojen tulee tuloutua Suomen Hippoksen esityksen perusteella. Vaikka rahoituspohja muuttuu 1.1.2024 alkaen valtion yleisiin budjettivaroihin, katsomme, että aiemman päätöksen mukaisesti esitysoikeuden tulee säilyä raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestöllä. Esitysoikeuden poistuminen muuttaa päätöksenteossa huomattavasti yhdistysautonomian toteutumista.

Suomen Hippoksen kautta on myös vastattu jäsenyhteisöjen tukineuvonnasta sekä hakemusten koordinoinnista, jotka ovat laajoja kokonaisuuksia. Tämä käsittää 19 keskus- ja maakuntarataa, 23 kesärataa sekä 15 hevosjalostusliittoa.

3 § Avustettava toiminta

Esitämme lisäyksenä: Avustuksen saajien rahoituksen kokonaistasossa huomioidaan yleinen kustannustason kehitys.

Tasa-arvoisuus oltava mukana toiminta- ja palkintotukien jaossa koko Suomen alueella raviratojen kesken. Kilpailutoimintaan liittyen matalan kynnyksen ravit pitää jakaa tasaisesti koko Suomen Raviratojen välillä. Nyt Suomen Hippos Ry:n alustavan tiedon mukaan 2023 Matalan kynnyksen päivät jakautuvat enimmiltään Pohjois- Suomen Raviradoille, jolloin palkintotuet profiilipäivien osalta matkaa etelän isoimmille radoille.

Palkintotuki matalan kynnyksen raveissa pidettävä myös asiallisella tasolla. Tämän jaon perusteilla Pohjoisen Raviradat mm. Pohjanmaan Ravi ry jää huomattavasti pienemmille palkintotuille, jolloin tästä kärsivät raviradat, valmentajat ja harrastajat eniten, kun korkeampien profiilipäivien palkintomahdollisuus katoaa minimiin jo pitkien välimatkojen takia täällä pohjoisemmassa kilpailevien hevosten osalta.

Investointitukien jako myös samalla konseptilla alan harrastusmahdollisuuksien pitämiseksi ajan tasalla.

Ministeriön tulee jatkossa oikaista tarvittaessa Hippoksen esitystä tukien ja ravipäivien osalta niin, että tasapuolisuus toteutuu aina yhteisymmärryspöytäkirjan ja tuotonjakolain määrittelemällä tavalla.

Näkemyksemme mukaan on erittäin tärkeää, että alan valtionavustusten kohdentamisessa arvioidaan alan kokonaisuutta ja hyödynnetään parasta asiantuntemusta. 14.8.2015 allekirjoitetun rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämistä käsittelevän yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti alalle kohdennettavien tuottojen tulee tapahtua tasa-arvoa ja tasapuolisuutta kunnioittaen. Vaikka rahoituspohja muuttuu 1.1.2024 alkaen valtion yleisiin budjettivaroihin.

Perusteluna ehdotettuun lisäykseen toteamme, että rahoituksen riittävän kokonaistason turvaaminen on tärkeää muun muassa alan pitkäjänteisen kehittämisen, investointimahdollisuuksien ja yleisesti avustettavan toiminnan tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Valtiosihteeri Henrik Haapajärven johtaman työryhmän 8.2.2022 julkaisemassa yhteisymmärrysmuistiossa on todettu, että rahoitusmalliuudistuksen jatkovalmistelussa sisällytetään ministeriöiden sektoreiden puitelainsäädäntöihin kirjaus, jonka mukaan yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen kokonaistasossa huomioidaan yleinen kustannustason kehitys.

Lisäpykälä Valtionavustuksen määrä

Esitämme lisäyksenä kirjattavan: Valtionavustuslain (688/2001) 6 §:n 1 momentin estämättä avustus saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta ja hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän.

Ylivieska 8.9.2022

Pohjanmaan Ravi ry

Puheenjohtaja

Satu Haaraoja

Kilpailuvastaava

Pekka Honkanen

ravirata@ylivieskanravit.fi

p. 050 476 1643